

POSTANOWIENIE

13 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Łodko

na posiedzeniu niejawnym 13 lipca 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa M. K.
przeciwko Bibliotece w P.
o zapłatę,
na skutek skarg kasacyjnych Biblioteki w P. i M. K.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z 5 sierpnia 2021 r., I AGa 188/20,

- 1. przyjmuje skargę kasacyjną pozwanej do rozpoznania;**
- 2. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej powódki do rozpoznania;**
- 3. zasądza od M. K. na rzecz Biblioteki w P. 2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 5 sierpnia 2021 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu uwzględnił częściowo apelację powódki M. K., wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z 25 lutego 2020 r. Sąd drugiej instancji zmienił zaskarżony wyrok i zasądzoną przez Sąd Okręgowy kwotę 11 315,19 zł wraz z bliżej określonymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie podwyższył do 64 450,91 zł (pkt 1), oddalił apelację w pozostałym zakresie (pkt 2) oraz orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt 3).

Skargę kasacyjną od tego wyroku wniosły obydwie strony.

Powódka w swojej skardze kasacyjnej wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniła wystąpieniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) „w postaci określenia konsekwencji popełnienia przez powoda jako inwestora błędów przy sporządzaniu specyfikacji istotnych warunków zamówienia w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, które to błędy wpłynęły na treść oferty powódki złożonej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego”, w kontekście zawarcia umowy o roboty budowlane, której treść różniła się od oferty złożonej przez powódkę w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Skarżąca wskazała również na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), wynikającą z „uznania przez Sąd Apelacyjny, iż jest możliwe zawarcie umowy w trybie ofertowym, której treść odbiega od treści przyjętej oferty”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno być sformułowane w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08). Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materiałnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne dla rozwoju prawa, i jednocześnie będzie miało znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (zob. m.in. postanowienia SN z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07, i z 9 lutego 2011 r., III SK 41/10).

Skarga kasacyjna powódki tych wymogów nie spełnia. Sformułowane zagadnienie prawne jest w istocie pytaniem o trafność stanowiska Sądu Apelacyjnego w związku z rozstrzygnięciem tej konkretnej sprawy oraz polemiką z tym stanowiskiem związaną z zastosowaniem konkretnych przepisów prawa.

W lakonicznym uzasadnieniu, skarżąca zawarła jedynie streszczenie podstawy faktycznej i prawnej zaskarżonego rozstrzygnięcia oraz powołane w podstawach kasacyjnych przepisy prawa materialnego, których naruszenia miał dopuścić się Sąd Apelacyjny, tj. art. 66 k.c. oraz art. 87 i 89 p.z.p. Skarżąca nie powołała w uzasadnieniu możliwych rozbieżnych interpretacji zaprezentowanego problemu prawnego ani racji jurydycznych stojących za każdą z nich. Nie jest natomiast rolą Sądu Najwyższego poszukiwanie argumentów uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w treści uzasadnienia skargi, a zwłaszcza podstaw kasacyjnych, jeżeli strona nie powołała ich we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienia SN: z 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16; z 4 lipca 2017 r., III CSK 64/17; z 10 maja 2018 r., I CSK 800/17).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdy dla przeciętnego prawnika z samej jej treści – bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań – w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie z uwagi na kwalifikowany charakter naruszenia przepisów prawa, a zaskarżone orzeczenie jest oczywiście nieprawidłowe (zob. postanowienie SN z 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15). Powołując taką przyczynę kasacyjną skarżący powinien wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom (zob. postanowienia SN: z 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00; z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, i z 10 kwietnia 2018 r. I CSK 730/17). Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (zob. postanowienie SN z 28 stycznia 2022 r., I CSK 947/22).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) podlega rozpoznaniu na etapie tzw. przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie są oceniane dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi

do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu jej oczywistej zasadności, a nie na odwołaniu się lub powtórzeniu podstaw kasacyjnych, choćby nawet w zmodyfikowanej formie, ani być sformułowane w sposób, który wymagałby oceny ich zasadności (zob. postanowienie SN z 28 stycznia 2022 r., I CSK 947/22). W lakonicznych motywach wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca wskazała jedynie, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej wynika z wadliwego uznania przez Sąd Apelacyjny, iż „jest możliwe zawarcie umowy w trybie ofertowym, której treść odbiega od treści przyjętej oferty”. Wywód ten stanowi skrócone powtórzenie sformułowanych przez skarżącą podstaw kasacyjnych, natomiast uzasadnienie wskazanej przyczyny kasacyjnej powinno koncentrować się na wykazaniu oczywistej zasadności skargi i nie może sprowadzać się do odwołania się do uzasadnienia podstaw kasacyjnych, bądź też do ich powtórzenia, choćby nawet w zmodyfikowanej formie, ani być sformułowane w sposób, który wymagałby oceny ich zasadności (zob. postanowienie SN z 28 stycznia 2022 r., I CSK 947/22). Przedstawione przez skarżącą argumenty, w zasadzie ograniczone do jednego zdania nie przekonują, że Sąd Apelacyjny naruszył przepisy prawa materialnego w sposób uzasadniający konieczność uchylenia zaskarżonego orzeczenia. Skarżąca, przedstawiając - jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej - oczywiste naruszenie prawa - powinna wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia, a takich argumentów uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie zawiera.

Zwrócić uwagę należy również, że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawa) generalnie wyklucza możliwość stwierdzenia oczywistej zasadności skargi. Przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawarte w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. wzajemnie się, co do zasady, wykluczają, ponieważ zakładają przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarówno z uwagi na interes publiczny (pkt 1), jak i prywatny skarżącego (pkt 4). Trudno sobie wyobrazić sytuację, w której wyrok jest oczywiście wadliwy, a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej powódki do rozpoznania nie znajdując również okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 265).

[Ł.n]

[W.R.]